

FÜZESABONYI híradó

A VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK TÁJÉKOZTATÓJA

Csanádi Imre

MÁRCIUS ÜNNEPÉRE

*Reménytelen időben,
márciusi esőben,
zenebona támadt Pesten,
Magyarország szívében.*

*A Múzeum terére,
füttyülve az esőre,
tódul a nép, árad a nép, –
Petőfi a vezére.*

*Áll a lépcsőn Petőfi;
Pest utcáit betölti
bátor hangja: Talpra, magyar! –
egész hazát betölti.*

*Szól Petőfi: Esküszünk!
Zúg az ország: Esküszünk!
Rabok tovább, rabok tovább,
rabok tovább nem leszünk!*

*Fegyvert fog a szegény nép:
ragyog újra reménység!
fogunk élni embermódra, –
Bécsben, Budán megértésék!*

*Zöldülnek már a nyárfák;
háromszínű kokárdák,
piros tollak virítanak, –
tavasz készül, szabadság.*

1848-49

Március 15.

A telepi hősi emlékműnél

(rossz idő esetén a sportcsarnokban):

14³⁰ órakor:

Térszene

közreműködik a Gajdos zenekar

15⁰⁰ órakor:

Ünnepélyes zászlókihozatal

Himnusz

Ünnepi megemlékezés

Emlékműsor

közreműködik a Teleki Blanka

iskola énekkara, táncsoportja és

irodalmi színpada

Koszorúzás

Szózat

Előszó

az „Emelj süveget és tekints égre magyar” című helytörténeti kiadvány elé

A rendszerváltás éveiben felerősödött a történelem – elsősorban országunk történelme iránti érdeklődés. Kielégítésére a hivatásos történészek mellett amatőr kutatók és helytörténészek is bűvárkodtak az írott forrásokban, rengeteg adatot tártak a helyi és távolabbi olvasók elé. Mások emlékeit fontosnak és tanulságosnak tartva írtak memoárokat hasonló céllal.

Sokuk szerencséjére munkálkodásuk jelentős része nem maradt kéziratban: intézmények, társadalmi szervezetek segítségével kapták az adatgyűjtéshez, rendszerezéshez, írásaik megjelentetéséhez. Füzesabonyban ezt a szerepet a városi könyvtár vállalta és vállalja fel. A jelen kötet is ezen áldozatos munka örvendetes eredménye lesz az 1848-49-es forradalom és szabadságharc 150. évfordulóján.

A kötet három szerző munkáját tartalmazza. Legviditőbb jellegzetessége, hogy az idős generációhoz tartozó Zombor László mellett két fiatal is vállalkozott nagy történelmi és társadalmi eseményünk helyi történéseinek összegzésére, emlékeinek rögzítésére, a társadalmi tudatunkban való tükröződésének bemutatására. Így valószínűsíthetővé vált a jövőben is a helyismereti- helytörténeti munka kontinuitása, az esprit locale erősödése és terjedése Füzesabonyban.

A három szerző írásainak módszer-, színvonalbeli különbözőségei természetesen származnak életkoruk, iskolázottságuk, műveltségük mélysége és terjedelme, élettapasztalataik eltéréseiből. A két fiatal – Bán Anetta, Márkus Henriett Anna – igyekezett választott feladatát történészként megoldani. Azonban kevésbé támaszkodtak – szinte alig – saját kutatásaik eredményeire. Az eddigi publikációkból igyekeztek emlékképet mutatni a forradalom és szabadságharc helyi vonatkozásairól, az emlékezés társadalmi koszorúinak elhelyezéséről próbálták – elsősorban Bán Anetta – időben tájékoztatni a lakosságot. Értethető, hogy a forradalom és szabadságharc helyi történéseit alig-alig sikerült nekik

újabb adalékokkal színesíteni, hiszen az ehhez szükséges források vagy hiányoznak, vagy túlságosan hiányosak, illetve szerencsés, kitartó- és mindenekelőtt hivatásos történészekre várnak. Lehetséges – ezek ők lesznek. Képességeik, tehetségük kétségtelen.

Külön érdeme Bán Anettának, hogy az 1848-49-re történő emlékezések történetének feldolgozása során egy negyedik szerző is rejtőzködik a kötetben – irodalmárként – Papp Irén.

A hosszú évtizedekig Füzesabonyban élő tanítónőről az idősebb nemzedék tagjai tudják a városban, hogy nevelői tevékenysége nem rekedt meg az iskola falai között. Sokirányú érdeklődése és közművelődési munkája nagyon fontos színtöltő volt a helyi közösségi életnek. Az utóbbi nem elhanyagolható részeként – írói alkotásai is fontosak. Bán Anetta érdemként – Deörhy Klára c. történelmi novelláját is olvashatjuk a kötetben. Kétségtelen, hogy az írás – mint a szintén a kötetben található színpadi művek – nem árulkodik Papp Irén eredeti írói tehetségéről. Inkább a Jókai-féle reminiscencia, epigonizmus hat benne. A történelem romantikus felfogását áthatja az a meggyőződés, hogy 1848-49 a nemesség műve csupán.

Mégis: Papp Irén megérdemelné, hogy valaki összeállítsa irodalmi bibliográfiáját – ami azért nem lesz egyszerű feladat.

Zombor László személyesen a legjobb barátom. Nézeteink nagyon hasonlóak. Igyekszem objektíven értékelni az 1848-49 centenárium füzesabonyi vonatkozásait bemutató, szubjektív hangú memoárját. Sajátossága, hogy „deviáns”, a ma divatos és özönlő „nemzeti mázzal” bekent írások között nem az ünnepi rendezvényekre (szónoklatok, szavالاتok, színpadi játékok stb.) koncentrál elsősorban, inkább az akkori társadalmi körülményekre, feladatokra fordítva figyelmét főleg azt mutatja be – hogyan emlékezett itt, „hétköznapi tettekkel” az ifjúság. Ez bizony teljesen új fordulatot jelentett a megemlékezések történetében. Rendkívül gazdag adatközlésben országosan, de helyileg is hiányzó információkban. Kritikus hangvétele figyelmeztet 1848-49. tanulságainak mai hasznosítására, elsősorban arra, hogy a történelmet nemcsak az elit, nemcsak a polgárság, hanem a néptömegek is csinálják. Munkáját műveltsége, tájékozottsága, pontos fogalmazása, információs adatbázisának szakszerűsége, nem utolsósorban az arányos szerkesztési módszer, a grafikus tehetség avatják valóban forrásértékűvé.

Rátkai István

A könyv bemutatójára
március 12-én 16 órakor
kerül sor a
Városi Könyvtárban.

Felhívás!

A Polgármesteri Hivatal felhívja a város ingatlanjainak, intézményeknek tulajdonosait, kezelőit, használóit, illetve bérlőit, hogy az ingatlanok előtti, melletti átérteszeket tisztítsák meg, mert ezzel nagymértékben megelőzhető a belvízkárok kialakulását.

Füzesabony, 1999. március 1.

Városi Polgármesteri Hivatal

Cselédsorsok

A következő írásunkban folytatjuk a "Cselédsorsok... c. sorozatunkat. Csanálosi Józseffel az Egri Érseki Uradalom Füzesabonyi Majorjának 1930-40-es évekbeli életét, működését idézzük meg.

Az érseki uradalom majorjában

A mostani Zrínyi-Virág - Felszabadulás - Temető - Rózsa - és Csillag utca ifjabb lakói talán nem is sejtik, hogy azon a területen, ahol most az utcájuk található, milyen események történtek, kik éltek - történelmi léptékkal mérve nem is olyan régen - néhány évtizede. Erről szólna a mostani írásunk.

Adatközlő: Csanálosi József, Temető út 42. Szül. 1930. okt. 19. / Vatta, Borsod megye /

A Csanálosi család életében nagyon fontos dátum volt 1937. április elseje, ugyanis ekkor érkezett meg Füzesabonyba a szegény novaji cselédcsalád, - egy jobb, egy új élet reményében. Összes vagyunkájuk elért két lovaskocsin. Az ősi abonyi család egy része valószínűleg az 1600-as évek második felében telepedett át Borsodba, ahonnan újra visszatértek 1937-ben. Józsi bácsi apai nagyapjának a testvére - akersztlevelél tanulsága szerint - az 1850-es évektől élt Füzesabonyban, a Nagyszohoda út 36 szám alatt.

A 7 éves Józsi 1937 szeptemberétől már itt kezdte meg iskolai tanulmányait.

Az érsekségi majorság az 1930-40-es években:

Az egri érseki uradalomnak ebben a térségben 2 majorsága volt: az egyik a szikszói majorság, amely 2100 kateszteri holdon gazdálkodott, a másik az abonyi, a falu déli részén. Ehhez 1100 kateszteri hold tartozott. Ez utóbbinak abban az időben egy gazdája volt, Uzonyi László intéző, aki az első világháborús szolgálataiért a vitézi címet is birtokolhatta. Ő volt a gazdasági ügyek képzett, felelős intézője. A Zrínyi út 11. sz. alatt lakott a mostani TSZ iroda épületében feleségével. Elismert, rendes ember volt a falusiak szemében.

A 1100 holdas gazdasági terület egy darabban zárt egységet képezett, s egyben az egri érsekség leghíresebb majorságát is jelentette.

A belső major: Ennek a vezetője a tanyamester, Szolnoky Gusztáv. Ő volt az intéző fő segítőtársa, a munka valós szervezője. Ő intézte a fejtőzet, esetenként a hízlalda ig-

azgatását is. / Ez legfőképp a takarmányozás ellátását, a szállítás ellenőrzését jelentette./ Négyes vetésforgó alapján irányította a termelést, amit a cselédek végeztek. / Négy évente került sor egy területen a termőnövények cseréjére. /

A cselédeknek, kiket ökörfogatosoknak is neveztek, volt egy vezetőjük, ő volt az elsőbérés: Szanyi András. /Érseki cseléd-ken Abonyban kimondottan csak az ökörfogatosokat értették./ 12 cselédcsalád lakott a majorság cselédházban, míg a többiek a faluban laktak. Az akkori érseki cselédeknek a munkájuk fejében járt a lakás. Ez egységesen biztosított volt a cseléd-könyvi szerződés alapján, amit évente kötöttek, április elsejétől a következő év április elsejéig. A családok egy 4x4-es szobában laktak, ahol 2 családnak volt egy közös konyhája. A férfiaknak 44 db ökör és két bivaly rendszeres ellátásáról kellett gondoskodniuk. A nyári idénymunkára a 12 uradalmi cselédcsalád mellé további 10 pár lett felfogadva.

A majorság 3. nagy egységét a tehenészet adta. / melléklet: a majorság belső területe / A 8 fejős vezetője a főfejős - Gyarmati László volt.

Külső terület: A nyári idénymunkára summások lettek felfogadva. A 30 summás vezetője Veres János bandagazda volt. Ők szurkálták májjustól az aszott búzát a „villással” egészen az aratás előtti napokig. Ez az elvadult hajtások kiszakítását, a gaz kiszedését jelentette. Ők végezték a cukorrépa egyelést és a borsó hüvelyezését is. A 30 főből 3-4 személy esetenként 6 hónapig is foglalkoztatva volt.

Aratáskor lettek felfogadva az aratópárok, akik segítettek a betakarítás egész folyamatában; a többek között a cséplésnél és a törekhúzásnál is. / A törek az üres gabonakalász - felhasználható volt vályogvetésnél, vagy répacsíkkal keverve megették az ökrökkel. /

Az 1100 holdon termeltek:

- Őszi búzát / Bánykúti vagy Fleischmann - ami hosszú szárúval mellmagasságig ért, de ritkább növésű és erősebb szárú volt,

mint a ma termesztett fajták. A kalászban is kevesebb szem volt. 1 hold termőterületről 16 mázsa volt a gazdaság rekordtermése, de átlagosnak mondható a 8-12 mázsás évi hozam.

- Tavaszi árpát: éves termésátlag 8-12 mázsa/ hold.

- Kukoricát: 20-25 mázsa/hold. Kétfajta kukoricát termesztettek: Négysoros magyar kukoricát, amit lépésenként, szálával ültettek. Ennek lapos volt a feje, édes ízű, a csutkája pedig fehér színű. A másik a lófogú kukorica, amely nyolcsoros volt és veres csutkájú.

- Cukorrépát: 50-60 mázsa/hold

- Marharépát: 70-80 mázsa/hold

- Borsót: maximum két fajtát

- Mást - nem jelentős nagyságú területen: mákot, salátát, lóherét, lucernát.

- Külön területe volt a rét-kaszálónak, ez kb. 300 hold nagyságú, amely mindig ugyanazon a területen maradt. Ezt a területet nem szántották, mert nem lett volna gazdaságos.

Személyi összesítésben:

Az intéző, a tanyamester, az elsőbérés, a főfejős és a bandagazda vezetésével lett megszervezve 1100 holdon az egész évi gazdálkodás, a következő személyzettel: 12 cseléd, a nyáron plusz 10 pár, 8 fejős, 4 lófogatos, 30 summás -idényjelleggel, 1-1 kovács és asztalos a segédnéppel. Rászámolás után is elmondható, hogy 80-90 fő végezte az 1100 kateszteri hold termelő munkáját, mezőgazdaságilag csaknem teljesen önálló gazdálkodással!

Munkaeszközeik:

1-2 pár gőzeke / kölcsönözve Szikszóról 10 munkással /, 1 cséplőgép; 1 aratógép 1941.től.

Munkarend:

- Január: Jóságvetés, körmölés, szarv-ápolás, ganalyozás, takarítás.

- Február, március: Trágyakiherdés a szántóra, répaszéletelés a jóságoknak, ökörfogatás a szántón / hogy ne gémberedjen le a jóság a tavaszra, megmaradjon az ereje /. A belső majori munkákban az aszszonyok nem vettek részt, csak a családi

(Folytatás a köv. oldalon)

tulajdon művelésében: 1 holdas kukorica, fél holdas krumplival ültetett területen - az asszony egyébként háztartásbeli, „munkanélküli”. Márciusi munkákhoz tartozott még a boronálás, vetés / cukorrépa, kifagyott lucerna pótlása, árpavetés.

Április: Borsóvetés, árpavetés és kapálás. Áprilisban és májusban szinte napkeltétől napnyugtáig folyt a kapálás.

-Június: Jún. 24-től, Szent János napjától kezdődtek az aratási munkák, amely egyben az abonyi búcsú napja is. Június 29-i Péter-Pál napja a szokásos aratás kezdete hazánkban..

Aratás: Táblánként történt, a gabona érésétől függően. Az intéző erre a munkára aratópárokat fogadott fel. Sürgős esetekben a füzesabonyi summások mellett a környező településekről is fogadtak fel embereket. A gazdasági cselédek nem arattak, ők csak a behordásnál ökörfogatoltak. A munkások a megbeszélte helyszínen találkoztak, gyalog, együtt vonultak ki az aratótáblához. Mindenki a saját kis mottyójában vitte magával a napi étel- és italadagját, a szalonnát és a kenyeret. / Nem foglalkoztak a koleszterinnel, mégis mindenki egészséges volt./ A majorság csak a vizet biztosította lajtos kocsival. Egymás között eldöntötték, hogy ki lesz az első kaszás. Ő lett a húzó ember, hozzá igazították a munka ritmusát. Egy kaszásnak egy marokszedője és egy kötődője volt. A táblákat kb 40-200 hold nagyságúakra alakították ki. Egy kaszás kévéi 5-20 méterre lettek egymástól felállítva, a terméstől függően. Egy aratópárnak legalább egy hold búzát kellett levágnia a napi norma szerint. Az aratás másfél hónapig is eltartott, így csak augusztus 20-a körül kezdődhetett a cséplés. Ez is hosszú ideig eltartott. A 12 ökörfogatos cseléd szállította be a gabonát a kazalgyűjtő helyre. Sietni kellett vele, nehogy az időjárás kárt tegyen benne. /”A biztosító addig fizet, míg lábom áll a búza!”/ Szeptem-

ber 20-a körül kezdődhetett a tarlóhántás két ökörrrel. Egy ökörfogatosnak csak a vasárnapja volt a szabad, de akkor is el kellett látnia a jószágokat. Elvégzendő feladatuk volt a házimunkák közül a favágás tételre, kukoricamorzsolás a jószágoknak. Az ökörfogatos majorsági cselédek még vasárnap sem jártak templomba, ami akkoriban nem volt szokványos dolog.

Cukorrépa betakarítás: Ez a munka is szeptember 20-a körül kezdődik. Az 50-60 holdnyi területen a répát a summások ásták ki, amit a sártól megtisztítva az ökörfogatosok hordták be négyökrös szekérrel. Egy fogat rakománya kb. 15 mázsa lehetett. A betakarítási munka 2-3 hétig tartott.

Kukoricatörés: Az októberi munkát is a summások végezték, 4-5 hét alatt. A törés után következett a száravágás. A levágott kukorica szárítóba történő beszállításánál az ökörfogatosoknak a 10 segédcseléd is segítkezett.

Lucerna és szénakaszálás: Ebben a munkában az ökörfogatos cselédek is részt vettek. Kaszáltak az uradalomnak, de meg kellett oldaniuk a saját bérleményük kaszálását is.

Marharépa betakarítás: Közvetlenül a fagyok beállta előtt történt. A gyakran 50 cm-es répák betakarítása a summások egy részére és a cselédekre várt. Ennek vetőterülete max. 20 hold lehetett. A fejősöknek is megvolt az egész napi feladatuk: a 8 dolgozóra jutott a cselédek 44

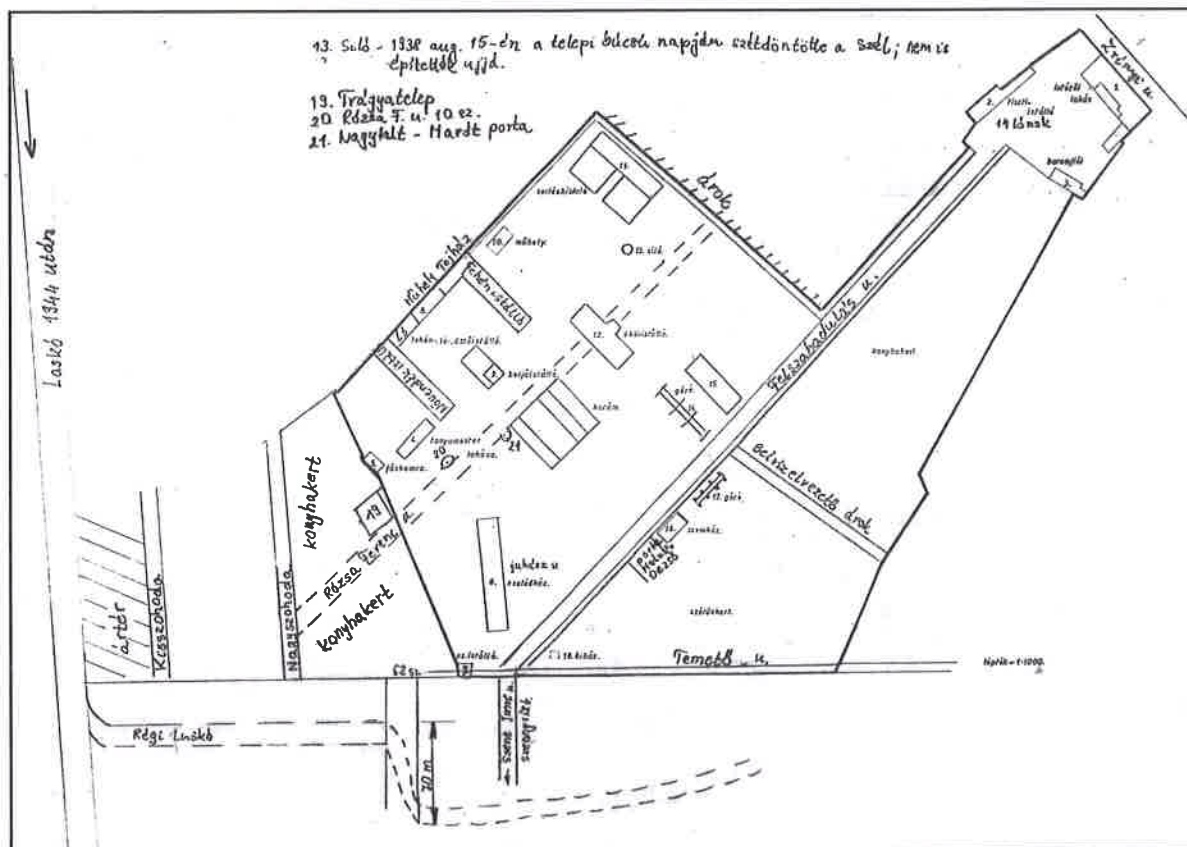
ökre és két bivalya mellé / igaz, ezt a cselédek látták el / 50 tehén, 100 üsző, 4-6 bika, 1 csödör, 8 kanca és 20-30 borjú.

A falusi cselédek életében főleg nyáron, nem sok idő jutott az ünnepekre. Józsi bácsi azért megemlíti néhány jeles eseményt, ami különleges színt hozott a fásasztó munkásnapok közé:

Ünnepek: Májusban tartották a búzaszentelést, amikor a szentelő körmenet a főjegyző és a pap vezetésével a kíváncsiskodó gyerekhad kíséretében kivonult a falu határába, hogy ott a pap megáldja az ideai termést.

Karácsony: Az intéző felesége karácsonykor a cselédgyermekeknek egy-egy kis csomagot adott, és fenyőfát állíttatott a növendékistállóban. A cselédek otthon maguknak is díszítettek egy boróka ágat, amira diót, szenet, kockacukrot kötöttek szaloncukros papírba. A fa alá esetleg egy-egy narancs, vagy alma került, aminek akkor ugyanúgy örültek a gyerekek, mint manapság a drágábbnál drágább ajándékoknak. A cselédgyerekeknek az intézői kis csomagért verset kellett mondanuk, vagy egy dalt kellett énekelniük. Józsi bácsi még ma sem felejtette el azt a kis versikét, amivel az intézőasszony szívét úgy meg tudta lágyítani:

*“Eljött a nap, mit várva vártunk,
az égen csillagfény ragyog
a Jézuska fáját ím elhozták a
halkan szálló angyalok.*

A majorság belső területe

*Köszönjük néked édes Istenünk,
hogy minket így szeretsz,
míg élünk ezt a kis családot
soha ne felejtssd."*

Búcsú: Pirosbetűs ünnep a régi falusiak életében duplán is. Június 24-e Szent János napja, aki az abonyi kat. templom védőszentje is. E nap a Mátyás király útnál a keresztnél a község előljárói sergőt és hintát állítottak. A sergőt egész nap a cselédgerekek hajtották maguk előtt tolván, körbe -körbe a rudat, amire felcsimpaszkodtak, ha a kívánt sebességet elérték. Búcsúfiának esetleg vattacukorra futotta. A gyerekeknek a tologatós kereplő - amire mindegyik áhítozott - óriási ajándéknak számított. Egyéb ajándék duda vagy mézeskalács lehetett. A mézeskalácsnak három klasszikus formája volt: kereszt, szív és szentképes. Értékes ajándéknak számított még a simlabda is, amit nagy becsben tartottak, hisz akár egy fél évig is lehetett vele játszani, mert a papírcsomagolásuk sokkal erősebb volt, mint a mostaniak. Súlyra és nagyságra szintén meghaladták a mostani similabdák méreteit. A falusi búcsú jún. végén volt, Szent János napja előtti vagy utáni vasárnap. Ezt hívták "szegénybúcsúnak" is, mert a tavalyi gabona már elfogyott, az idei új meg még a határban volt, így a házak kamrái is kiürültek. Nagybaldogasszony napi vasárnap volt a telepi búcsú / aug 15. körül /, ez már „gazdag búcsú”, mert már megtörtént a gabona learatása.

András napjával kezdődött az advent. A templomban ekkor volt az első litánia, mikor százával mentek az emberek a templomba, még az uradalmi cselédek is. A gyerekek ilyenkor készítették az adventi tókhéj lámpát.

Egyházi ünnepek: Szóban megemlékeztek vízkereszt, gyertyaszentelő és hamvazószerda napjáról, ami a népi kalendáriumban kiemelt napoknak számítottak. A húsvéti nagyböjtöt az uradalmi cselédek nem tartották, esetleg csak nagyhét utolsó napjaiban. Jézus halálakor nagypénteken „elnémultak a harangok, csak a kereplő szólhatott”. Ezt a harangszóhoz szokott falusi embernek minden évben furcsa volt megélni.

A téli hónapok hoztak egy kis lazítást az egész évi munkában a cseléd és summás családoknak. Mire eljött a tavasz, addigra újra felbolydult a falu élete, megindult a mezőgazdasági munka az uradalomban is. A májusi litánián már jóval kevesebben voltak a templomi miséken. Az embereket elszólitotta a megélhetés...

Sipos Attila

Nótázó nagymamák

Füzesabony Nyugdíjasainak Érdekvédelmi Egyesülete az érdekvédelmi feladatok felvállalását megalakulásának kezdetétől – immáron hetedik éve – fő célkitűzésének tekinti. Emellett az összetartozás, tartalmas klubélet megszervezését is szem előtt tartotta.

A magyar ember, különösen az idősebb nemzedék, hű maradt a nótához, annak ellenére, hogy a közelmúlt kultúrpolitikája száműzte a magyar nótát, s úgy tüntette fel, hogy az idegen a magyar néptől. Szerencsére ez a szemlélet mára már megváltozott, s a magyar nóta a reneszánszát éli.

Az Egyesület nyugdíjasai kezdettől szívesen nótáztak a kirándulásokon, a majálisokon, s a hetenkénti rendszerességgel megtartott klubdélutánokon is gyakran felcsendül egy-egy ismert, mindenki által kedvelt nóta.

Ezeket az alkalmakon, valamint a Heves megyei Szövetség és a Megyei Művelődési Központ által szervezett Megyei Nyugdíjas Fesztiválon arra is sor került, hogy a szívesen nótázó tagok énekkarrá szerveződve szórakoztassák egybegyűlt társaikat.

Már hagyomány, hogy ennek a Fesztiválnak Verpeléti Művelődési Háza ad otthont, s itt a mi nyugdíjas énekkarunk szinte már törzstagnak számít. Várnak bennünket, számítanak részvételünkre.

Koppányné (Marika) a lelkes összehajtó erő, ami nemcsak abban nyil-

vánul meg, hogy szervezi az énekkart, próbákat vezényel, felkészíti a szereplésre a tagokat, hanem ismert nóták dallamára vidám, frappáns szövegeket is szerkeszt, s a csipkelődő, találó rigmusok kacajra fakasztják a hallgatóságot. Annak idején még a „Bokros csomag” sem maradt ki a csipkelődésből, de „megénekeltek” az aszszonyaink a kenyér meg a gáz árának felemelésén való „nézeteltérésüket” is.

Voltak, az énekkar fennállása során, meghatározó és felemelő pillanatok is. Felcsendült az ének a Lillafüredi Cseppkőbarlangban, vagy a Sárospataki Rákóczi Vár színháztermében is. Vendégeskedtek énekesünk Gyöngyöshalászon, Egerfarmoson, meg a Tiszató partján a Sarudi Arató Ünnepeken.

Az elért közönségsiker azt igazolja, hogy a hagyományörző népi együttesek mellett igény van a nótára is, ha azt ízléssel, megfelelő felkészültséggel, igényesen adják elő.

Az éneklő nagymamákat ez az igyekezet tartja össze, s egy-egy klubdélutánon szívesen emlékeznek vissza az elmúlt évek sikereire. A dalban örömet, bánatot el lehet mondani, de el lehet felejteni a mindennapi gondokat, s együtt lehet örülni az életnek, s készülni az újabb dalos találkozóra.

Csak így tovább Nótáskedvű Nagymamák!

Guti Zoltán

RENĐŐRSÉG '99

Az idei évben, az uniós csatlakozás küszöbén, a közösségi és a szolgáltató rendőrségképpnek megfelelő újabb és sokrétűbb feladatokat kell majd ellátnia a rendőrségnek, így ismét nyitottabbá válunk az állampolgárok felé.

A büntetőeljárás törvény március 1-én hatályba lépő módosítása, de még inkább a 2000. január 1-én életbe lépő teljesen új büntetőeljárás törvény különös hangsúlyt fektet a tanúvédelemre és ennek a gyakorlatban való alkalmazására. A tanúvédelemhez szorosan kapcsolódik az áldozatvédelem, amelynek megvalósítása 1999-ben abszolút elsőbbséget élvez. Jelenleg folyamatban van az áldozatvédelmi törvény előkészítése és egy ehhez kapcsolódó kártérítési alap létrehozása.

A múlt év októberében a Belügyminisztérium keretein belül megalakult az Áldozatvédelmi Iroda és az Európa Tanács ajánlására február 22-ét az áldozatok napjává nyilvánították.

A BM Áldozatvédelmi Iroda elképzelése szerint első lépcsőben a megyei rendőrfőkapitányságokon, valamint az Országos Rendőr-főkapitányságon és a Budapesti Rendőr-főkapitányságon egy - egy a bűnügy területen tevékenykedő referens venné kézbe az áldozatok ügyét. Ehhez olyan helyzetet kell teremteni, hogy a bűncselekmény áldozata zavartalanul elő tudja adni a vele történeteket, ami semmiképpen nem sértheti az emberi méltóságát.

Ehhez kapcsolódóan a rendőröknek el kell sajátítaniuk a szükséges ismereteket, amelyhez már készül az Áldozatvédelem Kézikönyve és a tananyag, amit a rendőrképző intézetekben tanítani fognak. Az irodákról, a szükséges tudnivalókról a médiákon keresztül tájékoztatják majd a lakosságot.

Az áldozat a nyomozás során a rendőrök legfontosabb segítője, de ehhez az kell, hogy a rendőrök ráérezzenek a szerencsétlenül járt emberek megaláztatására, kárára és együttérzzenek velük. Emellett pedig legyenek a segítségükre a bűnmegelőzésben, hiszen az áldozatvédelem

és a megelőzés egymástól elválaszthatatlanok.

Az áldozatvédelmi irodák országos beindítása, és a gondolatnak a gyakorlatba való adaptálása bizony időigényes feladat lesz.

A bűnmegelőzés fontosságát már többször hangsúlyoztam és ezen a téren a rendőrségnek és az állampolgároknak együtt kell működniük, ha lakóhelyüket és környezetüket biztonságosabbá szeretnék tenni. A lakosság szubjektív biztonságérzetét jelentősen befolyásolja az, ha bűncselekmény áldozatává váltak, vagy netán egy közeli ismerősükkel történt meg ugyanez. Természetesen az objektív statisztika mutathat teljesen mást is, mint ami közvélemény, amelyet egy nagyobb volumenű bűncselekmény, vagy valamely bűncselekményfajtának a területi elszaporodottsága nagyon negatívan befolyásolhat. Ezek mellett a valós eredmények néha láthatatlanná válnak, mert a sajtónak mindig a rossz hír bír hírértékkel, az, hogy utána esetleg a tettest is elfogták - ha nem is azonnal - abban már nincs semmi érdekes, ezért sokszor le sem közlik. Azt, hogy a híradások milyen szinten mennek el a személyiségi és a kegyeleti jogok megsértésében, azt mindenki naponta láthatja. Hozzá kell tennem, hogy ezeket az információkat nem a rendőrség adja ki, hanem a saját magánnyomozásuk során jutnak hozzá az anyaghoz.

A fentiekből adódóan a közbiztonság helyzete mindenkit foglalkoztat, főképpen

annak a területnek a közbiztonsága, ahol él.

Az 1997-es és az 1998-as adatok alapján területünkön lényegesen javult a közbiztonság, térségünkben a megyei összbecselekmények 11,7 %-át követték el. A nyomozás eredményessége 62,8 %, az ismeretlen tetteses bűncselekmények 57,6 %-át sikerült tavaly felderíteni a nyomozóinknak. Ezzel az eredménnyel a Füzesabonyi Rendőrkapitányság országos ! szinten a 17. helyen áll.

A kapitányság idei tervei között szerepel, hogy növelje a közterületi jelenlétet, javítsa az állampolgárokkal való együttműködést, valamint korszerűsítse a technikai berendezéseit, amely egy lényegesen gyorsabb reagálókészséget eredményezhet.

Jelenleg alakulóban van egy Füzesabony és Körzete Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Bizottság, amely civil segítséget is bevon ezen problémák kezelésébe.

A témához kapcsolódóan a kapitányság munkatársai vagyonszármazékos és kriminális ellenőrzés végrehajtását is tervezik a hozzánk tartozó 17 településen, segítve ezáltal a cégek és a magánszemélyek értékeinek optimális védelmét.

A bűnmegelőzés és a vagyonszármazékos nemcsak a rendőrség feladata, ha ezen a téren eredményeket szeretnének elérni, a lakosságnak és a rendőrségnek együtt kell működnie környezetünk biztonságosabbá tételéhez.

Füzesabony, 1999. február 26.

Dr. Réti Zita r.hdgy.
sajtóreferens

Felhívás

A Csatornamű Társulat felhívja az ingatlan-tulajdonosok figyelmét, hogy ha a csatornamű hozzájárulás fizetésében hátralékuk van, vagy még egyáltalán nem fizettek, úgy igyekezzenek hátralékukat minél előbb rendezni, mert késedelmes fizetés esetén 20% késedelmi pótlékot fogunk felszámolni!
Pontos fizetőknek ezúttal köszönetet mondunk.
Füzesabony, 1999. március 1.

Társulat Vezetősége